

การบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
The Impact of Risk Management on the Efficiency of Accounting Administration
in Educational Institutions under the Office of the Vocational Education Commission
in Thailand

บุศรา มาแสง^{1*} และดารณี เอื้อชนะจิต²

Butsara Masawang^{1*} and Daranee Uachanachit²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

²อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹*Master Student in Accounting Faculty of Accounting Sripatum University

²Lecturer from the Faculty of Accounting Sripatum University

*Corresponding Author Email: butsarani2@gmail.com

Received: 6 June 2025

Revised: 13 June 2025

Accepted: 15 June 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1.1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 1.2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 1.3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 1.4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 1.5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี 2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 2.1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2.2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 2.3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 2.4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 2.5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน 3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 3.1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 3.2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3.3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 3.4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 3.5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน และ 4. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 4.1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 4.2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 4.3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4.4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 4.5) การติดตามและประเมินผล ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรหรือหัวหน้างานบัญชี จำนวน 258 คน ที่มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ

(Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูล 2) การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน 3) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยง ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงและด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี ด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน และ 4) การบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยง ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงและด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง, การบริหารงานบัญชี, การใช้ทรัพยากร

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the impact of Enterprise Risk Management (COSO-ERM) 2017 which includes 1.1) Governance and organizational culture 1.2) Strategy and objective-setting 1.3) Risk management implementation 1.4) Risk response 1.5) Monitoring and performance evaluation on the effectiveness of accounting management in terms of the accuracy of accounting information 2. to study the impact of Enterprise Risk Management (COSO-ERM) 2017 which includes 2.1) Governance and organizational culture 2.2) Strategy and objective-setting 2.3) Risk management implementation 2.4) Risk response 2.5) Monitoring and performance evaluation on the effectiveness of accounting management in terms of the completeness of documents and reports 3. to study the impact of Enterprise Risk Management (COSO-ERM) 2017 which includes 3.1) Governance and organizational culture 3.2) Strategy and objective-setting 3.3) Risk management implementation 3.4) Risk response 3.5) Monitoring and performance evaluation on the effectiveness of accounting operations in compliance with standards and 4. to study the impact of Enterprise Risk Management (COSO-ERM) 2017 which includes 4.1) Governance and organizational culture 4.2) Strategy and objective-setting 4.3) Risk management implementation 4.4) Risk response 4.5) Monitoring and performance evaluation on the effectiveness of accounting management in terms of efficient resource utilization. This study is quantitative in nature. The research instrument used is a questionnaire. The sample group consists of 258 individuals, including directors, deputy directors of resource management, or heads of accounting departments, selected through simple random sampling. The data collected from the questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean and standard deviation, as well as multiple regression analysis.

The research findings revealed that 1) Risk management aspects including governance and culture, strategy and objective-setting, risk response and monitoring and evaluation had positive effects on accounting management performance in terms of accuracy of accounting information 2) Risk management in terms of governance and culture had positive effects on accounting management performance regarding the completeness of documents and reports 3) Risk management aspects including governance and culture, risk management implementation, risk response and monitoring and evaluation had positive effects on accounting management performance in terms of compliance with accounting standards and 4) Risk management aspects including governance and culture, strategy and objective-setting, risk management implementation, risk response and monitoring and evaluation had positive effects on accounting management performance in terms of efficient resource utilization, all with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: Risk Management, Accounting Administration, Utilization of Resources

บทนำ

ในปัจจุบัน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2568) ซึ่งพบข้อจำกัดในการบริหารความเสี่ยงและการบริหารงานบัญชี ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินการบริหารความเสี่ยง การตอบสนองต่อความเสี่ยง การติดตามและรายงาน ความถูกต้องของข้อมูลบัญชี ความครบถ้วนของเอกสาร การปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชี และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเลือกการศึกษารอบการบริหารความเสี่ยงและผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบัญชี เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กรและรักษาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรสามารถระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแล บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง (สุรพงษ์ มาลี, 2565) 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นองค์ประกอบที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจอาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2563) 3) การดำเนินงานและการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการระบุ ประเมิน และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง รวมถึงการพัฒนาแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นสำหรับสถานศึกษา (เจริญ เกษภูววัลย์, 2565) 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง เป็นการพัฒนาและดำเนินการตามแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงที่ได้รับรู้ไว้ ซึ่งอาจรวมถึงการหลีกเลี่ยง การลด การแบ่งปัน หรือการยอมรับความเสี่ยง ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างทันทั่วทั้งที่และเหมาะสม และ 5) การติดตามและการรายงานที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สามารถประเมินประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงและปรับปรุงกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี เป็นการวัดความสามารถขององค์กรในการจัดการข้อมูลทางการเงินและทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เลือกองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความถูกต้องของข้อมูลบัญชี เป็นองค์ประกอบพื้นฐานซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการและน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินที่บันทึกและรายงาน 2) ความครบถ้วนของเอกสารและรายงานที่ครบถ้วนจะช่วยให้สามารถตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงินและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2568) 3) การปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน สำหรับสถานศึกษาจะช่วยให้การบริหารงานบัญชีเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ และ 4) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นองค์ประกอบสุดท้าย หากสถานศึกษา ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

จากการศึกษาของพิมพ์ใจ วิชัยดิษฐ์ (2564) พบว่า การบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษา โดยการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถระบุและจัดการกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ วิชัย มั่นชา (2565) พบว่า การบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษา โดยการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานและการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง การตอบสนองต่อความเสี่ยง และการติดตามและการรายงาน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความถูกต้องของข้อมูลบัญชี ความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน ความรวดเร็วในการดำเนินงานบัญชี การปฏิบัติตามระเบียบ/มาตรฐานบัญชี และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2565) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงและการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษา

ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี และนำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยงและการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี

2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน

3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน

4. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

การบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง ตามแนวคิดของ COSO ERM (Enterprise Risk Management) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก (จิรพร สุเมธีประสิทธิ์, 2563) ตามหลักการของ COSO-ERM ประกอบด้วย 20 หลักการ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสาร และกิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของการบริหารความเสี่ยงตามหลักการของ COSO-ERM (Enterprise Risk Management Framework) เป็นการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ใช้เป็นกรอบหรือคู่มือการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) ที่คู่กันไปกับการบริหารจัดการที่ดีทางด้านสารสนเทศ (IT Governance) รวมทั้งมีการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายในตามฐานความเสี่ยง (Risk- Based Internal Audit) ในภาพโดยรวมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนและได้คุณภาพของการจัดการที่ดีตามหลัก CG และ ITG ซึ่ง ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์ในเชิงลบหากเกิดขึ้นแล้วสร้างความเสียหายให้กับองค์กร

2. แนวคิดประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี การดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และพัสดุ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 และตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 (2561) ใช้กับหน่วยงานของรัฐให้เสนอรายงาน (Reporting Entities) และจัดทำรายงานการเงินส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับหน่วยงาน เป็นต้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรหรือหัวหน้างานบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 433 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรหรือหัวหน้างานบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย จำนวน 258 คน โดยการศึกษาได้กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยเลือกตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหรือหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานด้านการบัญชี ระดับการศึกษาและสาขาวิชา ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี 1) ด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี 2) ความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน 3) การปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน 4) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งเป็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open -Ended Question) ซึ่งในตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนในการดำเนินการ คือ 1) เริ่มจากทำหนังสือแบบสอบถามจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อดำเนินการแจกแบบสอบถาม ให้กับกลุ่มตัวอย่าง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ตอบแบบสอบถาม 2) นำแบบสอบถามที่แจกไป รับกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด 3) รวบรวมแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป 4) การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลไปดำเนินการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบ่งเป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) ใช้สถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ Multiple Regression Analysis เพื่อทดสอบสมมติฐานในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความมีประสิทธิภาพงานตรวจสอบภายใน (R2) เพื่อบรรยายแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายแบบสอบถามตอนที่ 2 และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความมีประสิทธิภาพงานตรวจสอบภายใน (R2)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. คำสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงคำสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี

ตัวแปร	ด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.247	0.137		1.806	0.072	
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.522	0.056	0.531	9.365	0.000*	3.983
กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์	0.189	0.068	0.176	2.762	0.006*	5.033
การดำเนินการบริหารความเสี่ยง	-0.067	0.059	-0.069	-1.123	0.262	4.628
การตอบสนองต่อความเสี่ยง	-0.189	0.081	-0.176	-2.332	0.020	7.085
การติดตามและประเมินผล	0.506	0.062	0.479	8.213	0.000*	4.218
R = 0.893, R ² 0.797, SEE =0.332, F = 197.451, Sig. = 0.000 Durbin = 1.806						

จากตารางที่ 1 พบว่า การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี ได้ประมาณร้อยละ 79.70 (R²= 0.797) ที่เหลืออีกร้อยละ 20.30 เป็นผลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาพิจารณา

1) การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000 < 0.05)

2) การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.006 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.006 < 0.05)

การบริหารความเสี่ยง ด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.262 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.262 > 0.05)

3) การบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.020 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.020 < 0.05)

4) การบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000 < 0.05)

2. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน

ตัวแปร	ด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	-0.241	0.194		-1.242	0.215	
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.804	0.079	0.687	10.170	0.000*	3.983
กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์	0.019	0.097	0.015	0.192	0.848	5.033
การดำเนินการบริหารความเสี่ยง	0.022	0.084	0.019	0.257	0.798	4.628
การตอบสนองต่อความเสี่ยง	0.110	0.115	0.086	0.957	0.339	7.085
การติดตามและประเมินผล	0.089	0.087	0.071	1.022	0.308	4.218
R = 0.843, R ² 0.711, SEE =0.332, F = 124.085, Sig. = 0.000 Durbin = 1.558						

จากตารางที่ 2 พบว่า การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน ได้ประมาณร้อยละ 71.10 (R² = 0.711) ที่เหลืออีกร้อยละ 28.90 เป็นผลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาพิจารณา

1) การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000 < 0.05)

2) การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.848 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.848 > 0.05$)

3) การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.798 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.798 > 0.05$)

4) การบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.339 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.339 > 0.05$)

5) การบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.308 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.308 > 0.05$)

3. คำสรุปผลการถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน

ตัวแปร	ด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.142	0.148		0.961	0.338	
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.697	0.060	0.664	11.545	0.000*	3.983
กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์	-0.128	0.074	-0.112	-1.730	0.085	5.033
การดำเนินการบริหารความเสี่ยง	-0.166	0.0645	-0.160	-2.587	0.010*	4.628
การตอบสนองต่อความเสี่ยง	-0.063	0.088	-0.055	-0.723	0.470*	7.085
การติดตามและประเมินผล	0.650	0.067	0.577	9.754	0.000*	4.218
$R = 0.889$, $R^2 = 0.791$, $\text{SEE} = 0.359$, $F = 190.599$, $\text{Sig.} = 0.000$ Durbin = 1.833						

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน ได้ประมาณร้อยละ 79.10 ($R^2 = 0.791$) ที่เหลืออีกร้อยละ 20.90 เป็นผลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาพิจารณา

1) การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$)

2) การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.085 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.085 > 0.05$)

3) การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.010 < 0.05$)

4) การบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.470 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.470 < 0.05$)

5) การบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$)

4. คำสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบ ประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวแปร	ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
	B	Std.	Beta	t	Sig.	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.901	0.168		5.355	0.000	
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	05.35	0.069	0.554	7.797	0.000*	3.983
กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์	-0.303	0.084	-0.287	-3.590	0.000*	5.033
การดำเนินการบริหารความเสี่ยง	-0.358	0.073	-0.375	-4.903	0.000*	4.628
การตอบสนองต่อความเสี่ยง	0.234	0.100	0.222	2.341	0.020*	7.085
การติดตามและประเมินผล	0.703	0.076	0.679	9.281	0.000*	4.218
$R = 0.825$, $R^2 0.681$, $\text{SEE} = 0.408$, $F = 107.4269$, $\text{Sig.} = 0.000$ Durbin = 1.731						

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ประมาณร้อยละ 68.10 ($R^2 = 0.681$) ที่เหลืออีกร้อยละ 31.90 เป็นผลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาพิจารณา

1) การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$)

2) การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$)

3) การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$)

4) การบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.020 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.020 < 0.05$)

5) การบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี พบว่า การบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความถูกต้องของข้อมูล

2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน พบว่า การ

บริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 มีเพียงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยง ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงและด้านการติดตามและประเมินผล ไม่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงาน

3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน พบว่า การบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยง ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงและด้านการติดตามและประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี ด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ไม่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน

4. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 5) การติดตามและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า การบริหารความเสี่ยง (COSO-ERM) 2017 ทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยง ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงและด้านการติดตามและประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับปาริชาติ พุทธิรักษา (2566) ที่ศึกษาการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กรมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานบัญชี ซึ่งนำไปสู่ความถูกต้องในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีและรายงานการเงิน 2) ด้านความครบถ้วนของเอกสารและรายงานซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐวดี นิลรัตน์ (2563) ที่ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมองค์กรกับความครบถ้วนของการจัดทำรายงานทางการเงินในหน่วยงานราชการ พบว่า หน่วยงานที่มีการปลูกฝังวัฒนธรรมการทำงานที่ดี เช่น การเน้นเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร การตรวจสอบภายใน และการสื่อสารระหว่างฝ่ายบัญชีและฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ จะมีข้อมูลและเอกสารบัญชีที่ครบถ้วนมากกว่าหน่วยงานที่ไม่มีแนวทางชัดเจน 3) ด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตาม

มาตรฐานที่กำหนด 4) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสุกัญญา ลำสัน (2565) เรื่องวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2. การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับมานพ เกตุพันธ์ (2565) พบว่า การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงกลยุทธ์องค์กรเข้ากับการบริหารความเสี่ยงและการจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางการเงินของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะด้านความถูกต้องของการลงบัญชีและการจัดทำรายงาน 2) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินการบริหารความเสี่ยงส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับทองนาค ฉัตรชัย และอย่างกลั่น พิษิต (2567) เรื่อง "การตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ทั้งสองปัจจัยมีผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามระเบียบและมาตรฐานบัญชีอย่างเคร่งครัด 2) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับชูเกียรติ พงษ์ศิริ (2563) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานราชการมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและมีระบบควบคุมภายในที่เข้มแข็ง ส่งผลให้การใช้งบประมาณและทรัพยากรบุคคลเป็นไปตามแผนที่วางไว้

4. การบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยงและการติดตามประเมินผลส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความถูกต้องของข้อมูลบัญชี การตอบสนองต่อความเสี่ยง สอดคล้องกับธนพงศ์ เพชรทองดี (2564) ที่ศึกษาในหัวข้อ กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงและผลกระทบต่อระบบบัญชีของสถานศึกษาภาครัฐ พบว่า การจัดทำแนวทางตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ครอบคลุม เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบ การเตรียมแผนสำรอง และการซ่อมแผน มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความถูกต้องของข้อมูลบัญชี เพราะช่วยลดความสับสนและทำให้เกิดความชัดเจนในกระบวนการทำงานเมื่อเกิดความเสี่ยงจริง 2) การติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับสุภาพร พิริยะกิจการ (2564) ที่ศึกษาเรื่องการกำกับติดตามระบบบัญชีและความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินในสถานศึกษา พบว่า หน่วยงานที่มีกระบวนการกำกับติดตามที่เข้มงวด เช่น การตรวจสอบเอกสารบัญชีรายเดือน และการจัดประชุมทบทวนข้อมูลทางบัญชีร่วมกับผู้บริหาร มักมีข้อผิดพลาดในข้อมูลบัญชีต่ำ และสามารถจัดทำรายงานได้ตรงเวลา 3) ด้านการปฏิบัติงานบัญชีได้ตามมาตรฐาน การตอบสนองต่อความเสี่ยง สอดคล้องกับปราชญ์กริช อภิภูธรพิทย์ และวชิระ บุญเนตร (2563) เรื่องแนวทางการระบุและตอบสนองความเสี่ยงจากการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่สำรวจความคิดเห็นและวิเคราะห์แนวทางในการระบุความเสี่ยงและวิธีการตอบสนองความเสี่ยงจากการทุจริต รวมถึงระบุปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนตรวจสอบที่สำคัญการติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับจุฑพร ขำคม และดารณี เอื้อชนะจิต (2567) เรื่องความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร พบว่า การกำกับดูแลกิจการส่งผลกระทบต่อตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร 3) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพการตอบสนองต่อความเสี่ยง สอดคล้องกับพัชรินทร์ ธงชัย (2562) ที่ศึกษาในภาคธุรกิจและระบุว่า เมื่อองค์กรมีการวางแผนรับมือกับความเสี่ยงไว้ล่วงหน้า จะสามารถ

ตัดสินใจใช้ทรัพยากรได้อย่างมีระบบไม่เกิดการซ้ำซ้อน หรือการใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็นในช่วงภาวะวิกฤต การติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับศิริพร วิชัยดิษฐ์ (2562) ที่ศึกษาระบบการกำกับติดตามในโครงการพัฒนาภาครัฐ พบว่า การกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยลดการใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น และสามารถปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงได้อย่างทันท่วงทีส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

1. การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรงานการเงินและบัญชี สังกัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรงานการเงินและบัญชี สังกัดกระทรวงพาณิชย์ จำนวน 166 คน การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรงานการเงินและบัญชี สังกัดกระทรวงพาณิชย์
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถาบันการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี - ฐานข้อมูลงานวิจัย มหาวิทยาลัยสยาม งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถาบันการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรจัดสรรตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บัญชีในสถานศึกษาให้เป็นข้าราชการภายใต้ระบบของสำนักงาน ก.พ. เพื่อกระจายภาระงานและลดความเสี่ยงจากความผิดพลาด โดยเน้นการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านบัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
- 1.2 สถานศึกษาควรนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการจัดการงานบัญชีอย่างต่อเนื่อง ในการควบคุมตรวจสอบและลดความผิดพลาดในกระบวนการทำงาน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของงานบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด
- 1.3 ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในงานบัญชี โดยสนับสนุนทรัพยากรและนโยบายที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานที่ถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักการบริหารที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษา ควรเพิ่มประเภทกลุ่มตัวอย่างอื่นให้มากขึ้น เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลในวงกว้างที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนที่ชัดเจนในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด
- 2.2. ควรศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชี เช่น การควบคุมภายใน หรือการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2568). นโยบายการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2568, จาก <https://www.moe.go.th/risk-management-policy>
- จตุพร ขำคม และดารณี เอื้อชนะจิต. (2567). ความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการตกแต่งบัญชีและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร. (รายงานการวิจัย). คณะบริหารธุรกิจ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิรพร สุเมธีประสิทธิ์. (2563). การบริหารความเสี่ยงในองค์กรภาครัฐ: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ เกษภูวาลัย. (2565). การประเมินและจัดการความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษา. (วิทยานิพนธ์). สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐวดี นิลรัตน์. (2563). อิทธิพลของวัฒนธรรมองค์กรต่อคุณภาพการรายงานทางการเงิน. วารสารการบัญชีไทย, 15(3), 78-95.
- ทองนาค ฉัตรชัย และอย่างกลิ่น พิซิต. (2567). การตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลยุติธรรม.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2563). กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงในองค์กรการศึกษา. (รายงานการวิจัย). คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ธนพงศ์ เพชรทองดี. (2564). กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงและผลกระทบต่อระบบบัญชีของสถานศึกษาภาครัฐ. (วิทยานิพนธ์). สาขาการบัญชี นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปราชญ์กริช อภิภูลทรัพย์ และวชิระ บุญเนตร. (2563). แนวทางการระบุและตอบสนองความเสี่ยงจากการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง. (รายงานการวิจัย). คณะบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ปาริชาติ พุทธิรักษา. (2566). การบริหารความเสี่ยงในองค์กร: แนวคิดและการปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ ธงชัย. (2562). การวางแผนรับมือความเสี่ยงและการใช้ทรัพยากรในภาคธุรกิจในภาวะวิกฤต. (วิทยานิพนธ์). คณะบริหารธุรกิจ เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์ใจ วิชัยดิษฐ์. (2564). การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มานพ เกตุพันธ์. (2565). รูปแบบการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา. (รายงานการวิจัย). คณะครุศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิชัย มั่นชา. (2565). องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, 28(1), 45-60.

- ศิริพร วิชัยดิษฐ์. (2562). การกำกับติดตามในโครงการพัฒนาภาครัฐ: กรณีศึกษาโครงการพัฒนาระบบราชการไทย. (รายงานการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) กรุงเทพมหานคร.
- สุภาพร พิริยะกิจการ. (2564). การกำกับติดตามระบบบัญชีและความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินในสถานศึกษา. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุรพงษ์ มาลี. (2565). การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาอาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์). สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). รายงานสรุปนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคเปลี่ยนผ่าน. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2568, จาก <https://www.vec.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). แนวทางการปฏิบัติงานบัญชีสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2568, จาก <https://www.vec.go.th>

บุคลากร

สุกัญญา ลำสัน (ผู้ให้สัมภาษณ์). วิมลรัตน์ สงค์ประเสริฐ และนิรันดร์ พลสวัสดิ์ (ผู้สัมภาษณ์). สถานที่วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา. เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2565.